

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA NARODA ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

Leto IX. - Stev. 159 (2469)

Poštinska plačana v gotovini
Spedizione in abbon. post. 1 gr.

TRST, nedelja 5. julija 1953

ZA SKUPNO UPRAVO na Svobodnem tržaškem ozemljiju!

Določbe mirovne pogodbe o ustanovitvi Svobodnega tržaškega ozemlja se vedno niso urešene, kljub poteku petih let, ki so minule od njenega podpisa. Vzroki so dobro znani:

Dejstvo je, da je bila po podpisu mirovne pogodbe zavrnjena za ustanovitev STO Varnostnemu svetu OZN in preko njega štirim veleslavam (ZDA, Sovjetski zvezni, Veliki Britaniji in Francijo).

Borba med bloki pa je na pravilu določbe mirovne pogodbe neustinkovite in že nekaj mesecov po njenem podpisu poslabšala možnosti za realizacijo STO in nas postavila v položaj, v katerem danes živimo.

Italijanskemu imperializmu je ob vzpodbudi od zunaj uspešno s svojo politiko tradicionalnega izsiljevanja, da je dosegel tripartitno deklaracijo. Nato pa je ob podpori anglo-ameriške uprave cone A dejansko vključil v sklop svojega gospodarskega in upravnopolitičnega ustroja.

Vse to in politika Kominforoma, ki je razbil mogočno enotnost tržaškega delovnega gibanja, je ustvarilo nov položaj. Danes bi imelo spričo sedanega položaja dobesedno izvajanje mirovne pogodbe, zlasti glede dolochov načinov, ker bi bil obrogred zed vsega potekta in je ogrožen s danes.

Zato je potreben poiskati druga, učinkovitejša jamstva za rešitev tržaškega vprašanja. Tako mora biti zavrnjeno v sklopu sestavljanja Svetovnega Svobodnega tržaškega ozemlja vnaprej ogrožen, kot bi bil ogrožen zed vsega poteka in je ogrožen s danes.

Taka rešitev je možna v sporazumni SKUPNI UPRAVI obh. sosednih držav — Jugoslavije in Italiji.

V CEM JE BISTVO SKUPNE UPRAVE?

Bistvo skupne uprave je: združitev obh. con v posebno državo, v kateri bi prebivalstvo na demokratičen način preko svojega izvoljenega parlamenta in temu parlamentu odgovorne vlade samo sebi vladalo.

Guvernerja te državice bi sporazumno določili Jugoslavija in Italija, ki bi obenem imenovali guvernerjevega načelnika, tudi bi bil za dobrodono bo (na pr. treh let) guverner Jugoslovjan, njegov načelnik pa Italijan, nato pa narobe: guverner Italijan, njegov načelnik pa Jugoslovjan.

KAKSNO FUNKCIJO BI IMELA GUVERNER IN NJEGOV NAMESTNIK?

Njune naloge bi bile: 1. Jamicati, da bo prebivalstvu dejansko omogočena demokratična vladba, in preprečiti, da ne bi na način ozemljiju zavladal fašizem.

2. Preprečiti morebitne ponovitve kakršne koli danuncijeve pustolovčine, kakršno je že javno predlagal novo-fašistični duče De Martschani, in da ne bo našo ozemlje postal privesek Italije, kakor bodo Togliatti in Vidali.

3. Skrbeti, da bo tržaškim Slovencem in Hrvatom zajamčena popolna enakopravnost, da bo odpravljena vsakršna diskriminacija na skodo katerih koli narodnosti na Svobodnem tržaškem ozemljiju in da bodo vladala med temi narodi bratrska sloga in tako odstranjujena slenerha mržnja.

De Gasperijeva posvetovanja

RIM, 4. — De Gasperi je danes zjutraj začel razgovore z voditelji posameznih strank. Najprej je sprejel kominformistično voditelja Togliattija in Scocciamarra. Po razgovoru z Togliattijem izjavil: «Razgovi je bil eksplorativnega značaja, ki je zaradi težko izredno jasno vodilo. Moi osebni vits je — toda lahko bi se tudi motil — da z De Gasperijevimi stancami nameravam, da bi res prenovil dosedanje vladno politiko. Na konferenci bo v prvi vrsti razpravljali o mednarodnem položaju v zvezi s sovjetsko zunanjino politiko na Balkanu in sprejeti bodo sklepe, da se bo naša skupna pot, ki bo onemogočila vsak morebitni poskus vnašanja razdora med balkansko državo. Vidno mesto bodo načrti konferenci zavzeti.

Pozneje je De Gasperi sprejel tri demokristanske predstavnike: Gonello, Ceschijsa in Mora. Gonello je po razgovoru izjavil, da je De Gasperi potrdil, da njegov program »poštuje nadaljevanje dosedane politične linije«, da pa hkrati spodbuja zahteve za razvoj in napredok tega programata.

Uresničenje takega predloga o skupni upravi našega ozemlja jamči torej: mir v tem delu Evrope, notranji pomiritev med našimi narodi, vsestransko demokratičnost vladanja, najtešnejšo povezavo s

Obisk na Dunaju odložen do jeseni

BEograd, 4. — Obisk Koča Popovića, državnega tajnika za zunanje zadeve, je bil spoprazljivo med Avstrijo in Jugoslavijo preložen na letošnjo jesen. Kot smo že poročali, je bil obisk najprej določen za 29. junij, pozneje pa zaradi bolnici K. Popovića na 14. juliju. Ker pa se mora K. Popović zdraviti doma, potem pa je zaupljil bolnišnici, je bil obisk odložen na jesen.

Jutri bo prišla v Beograd francoska trgovska delegacija, ki se bo udeležila jugoslovansko-francoskih trgovskih razgovorov, ki se bodo začeli 8. t. m. v Beogradu. Francosko delegacijo vodi Louet, svetnik v francoskem zunanjem ministru, jugoslovansko na Ivan Barbarič iz gospodarskega oddelka v državnem tajanstvu za zunanje zadeve.

Maršal Tito na Bledu

BLED, 4. — Predsednik republike maršal Tito je danes obiskal Bled in se takoj zopet vrnil na Brione.

**OSVOBODILNA FRONTA
ZA TRŽAŠKO OZEMLJE**

Vzroki madžarskih sprememb - veliko nezadovoljstvo ljudstva

Vsemogočni Rakoši praktično izginil s politične pozornice. Namesto njega in njegovih pajdašev so prišli na oblast manj korumpirani pristaši režima

BUDIMPESTA, 4. — Nedavno spremembam v ustroju madžarske informacijske stranke so sledile tudi spremembe v vladu. Budimpeški tajnik rada javlja, da na danasnejši seji skupščine je bil izvoljen za novega ministra zunanjih zadev. Namesto dosednjega ministra Rakoši je predsednik državne vlade.

Ministrski podpredsednik in notranji minister bo Erno Gege, zunanjki minister Janeš B. Bodoczy, obrambni minister general Istvan Bata. Spremembe so bile izvršene tudi v ostalih ministrstvih.

Sklapljena je odobrila tudi spremembu ustave, ki bodo določili politično ustavo, ki bo vse nekaj dosednjih vodilnih članov zamenjal s novimi.

Skupščina je odobrila tudi spremembu ustave, ki bo določila politično ustavo, ki bo vse nekaj dosednjih vodilnih članov zamenjal s novimi.

Do teh sprememb je prišlo po vrnitvi Rakošija in Farkaša iz Moskve in so nedovomljivo rezultat dobrijih navodil.

Veliko pozornost je med zadnjimi opozovalci vzbudil.

Režim je razburjanje način, s katerim danes živimo. Način, s katerim danes živimo.

Naj bi bilo vredno, da se vse dvigne, da izvajajo enovito politiko, zlasti novo gospodarsko politiko zaradi tezav, v katere so vse te države, z brede.

Dalej ugotavljam, da bo Ernest Gero, ki je diktor v madžarskem gospodarstvu, ostal ministriki predsednik v prevezl se notranjem ministrovstvu, ter priponjajo, da bo dejansko naime način, s katerim danes živimo.

Do teh sprememb je prišlo po vrnitvi Rakošija in Farkaša iz Moskve in so nedovomljivo rezultat dobrijih navodil.

Veliko pozornost je med zadnjimi opozovalci vzbudil.

Do teh sprememb je prišlo po vrnitvi Rakošija in Farkaša iz Moskve in so nedovomljivo rezultat dobrijih navodil.

Veliko pozornost je med zadnjimi opozovalci vzbudil.

Do teh sprememb je prišlo po vrnitvi Rakošija in Farkaša iz Moskve in so nedovomljivo rezultat dobrijih navodil.

Veliko pozornost je med zadnjimi opozovalci vzbudil.

Do teh sprememb je prišlo po vrnitvi Rakošija in Farkaša iz Moskve in so nedovomljivo rezultat dobrijih navodil.

Veliko pozornost je med zadnjimi opozovalci vzbudil.

Do teh sprememb je prišlo po vrnitvi Rakošija in Farkaša iz Moskve in so nedovomljivo rezultat dobrijih navodil.

Veliko pozornost je med zadnjimi opozovalci vzbudil.

Do teh sprememb je prišlo po vrnitvi Rakošija in Farkaša iz Moskve in so nedovomljivo rezultat dobrijih navodil.

Veliko pozornost je med zadnjimi opozovalci vzbudil.

Do teh sprememb je prišlo po vrnitvi Rakošija in Farkaša iz Moskve in so nedovomljivo rezultat dobrijih navodil.

Veliko pozornost je med zadnjimi opozovalci vzbudil.

Do teh sprememb je prišlo po vrnitvi Rakošija in Farkaša iz Moskve in so nedovomljivo rezultat dobrijih navodil.

Veliko pozornost je med zadnjimi opozovalci vzbudil.

Do teh sprememb je prišlo po vrnitvi Rakošija in Farkaša iz Moskve in so nedovomljivo rezultat dobrijih navodil.

Veliko pozornost je med zadnjimi opozovalci vzbudil.

Do teh sprememb je prišlo po vrnitvi Rakošija in Farkaša iz Moskve in so nedovomljivo rezultat dobrijih navodil.

Veliko pozornost je med zadnjimi opozovalci vzbudil.

Do teh sprememb je prišlo po vrnitvi Rakošija in Farkaša iz Moskve in so nedovomljivo rezultat dobrijih navodil.

Veliko pozornost je med zadnjimi opozovalci vzbudil.

Do teh sprememb je prišlo po vrnitvi Rakošija in Farkaša iz Moskve in so nedovomljivo rezultat dobrijih navodil.

Veliko pozornost je med zadnjimi opozovalci vzbudil.

Do teh sprememb je prišlo po vrnitvi Rakošija in Farkaša iz Moskve in so nedovomljivo rezultat dobrijih navodil.

Veliko pozornost je med zadnjimi opozovalci vzbudil.

Do teh sprememb je prišlo po vrnitvi Rakošija in Farkaša iz Moskve in so nedovomljivo rezultat dobrijih navodil.

Veliko pozornost je med zadnjimi opozovalci vzbudil.

Do teh sprememb je prišlo po vrnitvi Rakošija in Farkaša iz Moskve in so nedovomljivo rezultat dobrijih navodil.

Veliko pozornost je med zadnjimi opozovalci vzbudil.

Do teh sprememb je prišlo po vrnitvi Rakošija in Farkaša iz Moskve in so nedovomljivo rezultat dobrijih navodil.

Veliko pozornost je med zadnjimi opozovalci vzbudil.

Do teh sprememb je prišlo po vrnitvi Rakošija in Farkaša iz Moskve in so nedovomljivo rezultat dobrijih navodil.

Veliko pozornost je med zadnjimi opozovalci vzbudil.

Do teh sprememb je prišlo po vrnitvi Rakošija in Farkaša iz Moskve in so nedovomljivo rezultat dobrijih navodil.

Veliko pozornost je med zadnjimi opozovalci vzbudil.

Do teh sprememb je prišlo po vrnitvi Rakošija in Farkaša iz Moskve in so nedovomljivo rezultat dobrijih navodil.

Veliko pozornost je med zadnjimi opozovalci vzbudil.

Do teh sprememb je prišlo po vrnitvi Rakošija in Farkaša iz Moskve in so nedovomljivo rezultat dobrijih navodil.

Veliko pozornost je med zadnjimi opozovalci vzbudil.

Do teh sprememb je prišlo po vrnitvi Rakošija in Farkaša iz Moskve in so nedovomljivo rezultat dobrijih navodil.

Veliko pozornost je med zadnjimi opozovalci vzbudil.

Do teh sprememb je prišlo po vrnitvi Rakošija in Farkaša iz Moskve in so nedovomljivo rezultat dobrijih navodil.

Veliko pozornost je med zadnjimi opozovalci vzbudil.

Do teh sprememb je prišlo po vrnitvi Rakošija in Farkaša iz Moskve in so nedovomljivo rezultat dobrijih navodil.

Veliko pozornost je med zadnjimi opozovalci vzbudil.

Do teh sprememb je prišlo po vrnitvi Rakošija in Farkaša iz Moskve in so nedovomljivo rezultat dobrijih navodil.

Veliko pozornost je med zadnjimi opozovalci vzbudil.

Do teh sprememb je prišlo po vrnitvi Rakošija in Farkaša iz Moskve in so nedovomljivo rezultat dobrijih navodil.

Veliko pozornost je med zadnjimi opozovalci vzbudil.

Do teh sprememb je prišlo po vrnitvi Rakošija in Farkaša iz Moskve in so nedovomljivo rezultat dobrijih navodil.

Veliko pozornost je med zadnjimi opozovalci vzbudil.

Do teh sprememb je prišlo po vrnitvi Rakošija in Farkaša iz Moskve in so nedovomljivo rezultat dobrijih navodil.

Veliko pozornost je med zadnjimi opozovalci vzbudil.

Do teh sprememb je prišlo po vrnitvi Rakošija in Farkaša iz Moskve in so nedovomljivo rezultat dobrijih navodil.

Veliko pozornost je med zadnjimi opozovalci vzbudil.

Do teh sprememb je prišlo po vrnitvi Rakošija in Farkaš

V ČASU ŽETVE IN KOŠNJE

Kmetovalčeva opravila

Dela na polju, travniku, v vinogradu, na vrtu, v hlevu in okrog čebel v mesecu juliju

POLJEDELSTVO
Zetev je tu! Najbolje je, da počnemo žitno, ko je slama popolnoma prumerjena in se zrne ne da več raniti z nohtom. Ako pustimo žito popolnoma dozoret, lahko mnogo zrja izpadne in se porazgubi. To posebno velja za pšenico, saj boji pa za oves.

Srpnu naj na njivi takoj sledi plug. Podgorji strnišča takoj, da se zemlja ne osuši in ne izgubi svoje godnosti. Za pogodbim krompirjem in žitom se jemločevka, ajo, repo, itd. Sadimo pa pozno zelje in obrovo. Zapomnimo si, da zelo izrabljajo zemljo in zato moramo činkvantinu, aždi in repi dobro pognojiti. Najbolj pripravljena so hitro topilja umetna gnojila, ki morajo dati takoj rastlinam potrebno hrano. Ni se nam treba bati, da bi postala zemlja po strnišču zaradi gnojenja z umetnimi gnojili preteže, ker tega strnišče samo zemljo dovolj rahla. Ako smo zgodnjemu krompirju izdatno gnojili s hlevskim gnojem, za drugi pridelek ni treba gnojiti.

VINOGRADNISTVO
S škropiljenjem in žvepljenjem moramo nadaljevati, da obvarujemo vinograde pred ponosoro v odijem. Letos čestoto dežje in dež hitro izbere škropov raz listja. Kdor je cepil v zeleno, naj ne pozabi škropiti tudi cepicev, ki so peronospori bolj podvrženi karor pa stare trte. Nekateri cepijo v tem mesecu trte v okno. Na tate način pocepimo lahko tudi tiste divjake, ki se so cepljeni v zeleno prijeti. Sedaj je čas, da odstranimo iz vinograda plevev in poganjke iz divje podlage. To delo je prav tako potrebno kot škropiljenje.

TRAVNISTVO
Košnja je v polnem teknu. Upaimo, da nam bo vreme v tem mesecu naklonjeno in da bomo poskusili čimprej v pravčasno ter nakoliški dosti redilnega in tečnegra sena.

Na detelji, posebno pa na lucerni se večkrat pojavi predenica, ki nam je izdatni meri zmanjšanje pridelek. Le malo naših kmetovalčevcev bo pri predenici. Najuspešnejše bomo nase njive zavarovali proti okuženju s predenicami, če bo predeljeno seme nabavili pri zanesljivih semensarnah ali še rajši, če ga bomo pridelali sami doma!

Načinov za zatiranje predenice je pa več. Najbolje je, če poskusimo deteljo ali lucernino na okuženem mestu in vsaj še pol metra naokoli, jo pustimo na mestu, da se posusi, nato pa jo sečemo. Da bolj govorito, poljepišemo nekatere vse skupaj s petrolejem. Nato ves prostor prekopljemo, in sicer precej na globoko, tako da pridelek preostani del predenice rastline globoko v zemljo, kjer ne morejo več škodovati.

ZIVINOREJA
Skrbi in oskrbuj govejo život in prasiče kakor v preteklem mesecu. Pazi, da daž živini le zdravo in neporavnano zeleno krmo. Poskrbi, da ne posvetiti v tem mesecu, ko je vse polno dela, tudi vprežni živini. Nakriji jo

Dozorelo klasje

Pranje in kuhanje živil**za odstranjevanje ostankov kemikalij in uničevanje mrčesa**

Na kmetijski poskusni postaji v Stiljavcih v Oktomberju so proučili nevarnost uporabe parathiona in lindana, najnovnejših sredstev proti insektom, za prehrano ljudi, ki uživajo zelenjavno, katero so poškropili s temi kemikalijami. Pri tem so enake poskušali napraviti tudi glede DDT-ja.

"Linden in parathion sta takoj strupena, da moramo opozoriti na možno nevarnost pri neomejeni uporabi, prav po ročiču. Vendar je uporaba DDT ustvarila nove probleme za kemikala in prehrabnega znanstvenika. DDT je v podobne sestavine so strupene za ljudi in živali prav tako kot za insekte in ostanki teh kemikalij lahko napravijo pridelke, pri katerih so jih uporabili, da neprimerne za prehrano. Tako so v našem laboratoriju uporabili ostanke DDT v mleku in v masti živine, ki so jo krmili s hrano, poškropljeno z DDT ali pa živine, ki so jo z njimi poškropili. Zato je treba prepovedati uporabo DDT in podobnih sredstev v hlevih in mlekarjah. Vendar so v mnogih laboratorijskih dognali, da se ostanki DDT znatno zmanjšajo pod vplivom svetlobe, kisika v zraku, česa, temperature in deževja."

Kolicina kemikalije se po uporabi naglo zmanjša in to zaradi vpliva sončne svetlobe, oksidacije na zraku, sprememb temperature in dežja. Kar pa še ostane na rastlini kemikalija, se še nadalje zmanjša z obdelovanjem.

Sicer pa navaja poročilo, da pranje in kuhanje zelenjavne pred jedjo zelo učinkovito odstranjuje nevarne ostanke uporabljenih kemikalij. Pri poskusih so tako odstranili nad 97 odst. teh ostankov z umirjanjem v treh vodah in s kuhanjem v odpri tem loncu.

Prizadeti, ki Vas očara!

BERNUM
nalivno pero nove vrste,
boljše od vseh dosedanjih.
SAMO Z 1200 LIR
Z njim boste pisali vedno in z ugodjem. — Preizkusite ga! S pokritimi peresom in v normalno, elegantno, velik rezervoar za črnilo polnenje na bat. — Garancija dve leti. — Popravljamo nalivna peresa, v zalogi imamo peresa, nadomestne dele in polnenja (refill) za peresa s kroglico. — Prodajamo tudi na debelo.

PAPIRICA IN TISKARNA U. BERNARDI - TRST
UL. MAZZINI 44 - TEL. 93667

Obutev,
ki Vas očara!

Prispeva je nova poslika
pomladanskih
legantnih čevljev
za ženske in moške

TRGOVINA GEC
TRST - ROJAN, Trg tra i Rivi 2

AUTORIZIRAN MALI OBRTNIK
IZDELUJE NAGROBNE SPOMENIKE
IZ NAJBOLEJŠIH KRAJSKIH IN TUJIH MARMOREV.
SLIKE NA PORCELANU, BRO
NASTE CRKE IN LUCKE, PRO
RACUNE BREZPLACNO, PO
STAVITEV IZVRŠENIH SPOME
NIKOV Z GARANCJO.

Stanko Zidarič
SEMPOLAJ ŠT. 4 (Nabrežina)
CENE ZMERNE
OLAJSAVE PRI PLAČILU

STARA IN ZNANA TVRDKA
RODOLFO TULIAK

ki se je preseila v Ul. della Guardia 15, tel. 95089
z zadovoljstvom obvešča svoje odjemalce, da ima na razpolago novo vrsto šivalnih strojev svetovne znamke

,SIMKA“

s križnim šivom za gumbnice, pritrjevanje gumbov
in čipk ter vezenje brez okvira

25-letno jamstvo. Naprodaj rabljeni pogrežljivi stroji in v omaričah. Vzamemo na račun in dobro plačamo rabljene stroje. Popravila z jamstvom. Obročno odpalčevanje po 50 lir dnevno. Brezplačen pouk v vezenju.

KOPALIŠČE
SV. NIKOLAJ

Najprejetnejša plaža, hite, odlična kuhanja, pristava vina, penzion, weekends, različne zabavne igre, ob sobotah in nedeljah ples

Ob nedeljah in praznikih zvezza s parniki:
Odhod iz Trsta: 8, 9.30, 11, 12.30, 14, 15.
Odhod iz Sv. Nikolaja: 18.15, 20, 21.

Informacije: uprava KOPALIŠČA SV. NIKOLAJ - TEL. 152

IZ KNJIGE: ŠKROPLJENJE SADNEGA DREVJA (JOSIP PRIOL)

Razne vrste drevesnih škropilnic

Kakor si ne moremo misliti poljedelca brez pluga, tako si tudi ne moremo predstavljati sodobnega sadjarja brez dobre škropilnice

Za pravilno škropiljenje sadnega drevja je največjega pomembna, da imamo prverno drevesno škropilnico. Kakor si ne moremo misliti poljedelca brez pluga, si tudi ne moremo predstavljati sodobnega sadjarja brez dobre škropilnice.

Po velikosti in zmožnosti lahko ustvarimo drevesne škropilnice v tri velike skupine: nahrbne, samotežne (ročno prevozne) in motorno. V vsaki skupini imamo mnogo stvari, ki se med seboj bolj ali manj razlikujejo, docim so v bistvi vendarne dokaj enaki.

1. Nahrbne škropilnice

Od nahrbnih škropilnic so uporabne v sadjarstvu izključno samo takje, ki delajo z zračnim pritiskom ter omogočajo delavca, da ima med delom obe roki prosti za škropiljenje (samodejno skropilnice). Nahrne nahrbne škropilnice kot jih uporabljajo vinogradniki, bi mogle biti zaradi premajhne pritiska, ki pa je včasih povsem preveč. Vendarne skropilnice so po tem, da so zaradi premajhne pritiska, ki pa je včasih povsem preveč, vendarne skropilnice.

2. Samotežne (prevozne) škropilnice

Imajo pri količki večjih nadaljnih prednosti pred nahrbnimi, kajti delo gr. z njimi mnogo hitreje od rok in je manj naporno. Te kmetijske se doberi v treh velikostih s 60, 80 in 100 litri vsebine, z enim, dvema ali tremi kolesi in se prevažajo samoteži ali z živino. Praktično so večje škropilnice, ki jih ni treba pregrobniti z brozgo, zato so pa seveda bolj težke in prilagodljive. Večje škropilnice morajo prevažati tudi v ravneh legah le z vprežno živino. Za prevažanje samotežnih skropilnic, ki jih je pripravil, je potreben zrazni pritisk.

Prevozne škropilnice so načrte za škropiljenje z eno ali dvema cemvema ter delajo z močnim pritiskom od 10 do 20 razpršilnikov.

3. Samotežne (prevozne) škropilnice

Imajo pri količki večjih nadaljnih prednosti pred nahrbnimi, kajti delo gr. z njimi mnogo hitreje od rok in je manj naporno. Te kmetijske se doberi v treh velikostih s 60, 80 in 100 litri vsebine, z enim, dvema ali tremi kolesi in se prevažajo samoteži ali z živino. Praktično so večje škropilnice, ki jih ni treba pregrobniti z brozgo, zato so pa seveda bolj težke in prilagodljive. Večje škropilnice morajo prevažati tudi v ravneh legah le z vprežno živino. Za prevažanje samotežnih skropilnic, ki jih je pripravil, je potreben zrazni pritisk.

Prevozne škropilnice so načrte za škropiljenje z eno ali dvema cemvema ter delajo z močnim pritiskom od 10 do 20 razpršilnikov.

KAROSERIJA**BEMBIČ**

izvršuje vsa popravila
avtomobilov in predeluje
karoserije

Trst, Ul. Cologna 48 - tel. 52-32

B I F E**„PRI JOŠKOTU“**

TRST - UL. C. Ghega štev. 3

toči prvo vrstna vipavska, istrska in briška vina

Postreže Vam tudi s toplimi in hladnimi jedili

„LJUBLJANA EXPORT“

PO BOX - 328 - Tel. 20263, 20333

LJUBLJANA

I Z V A Ž A : Mesne izdelke in konserve, črevo, eterična

olja, tobačne izdelke itd.

U V A Ž A : Prehrabene in kolonialne proizvode itd.

Izkoristite izredno priliko za nabavo

jugoslovenskih cigaret na velesejmu

277

Fotografski laboratorij

RAZVIJANJE
KOPIRANJE
POVEČAVE
REPRODUKCIJE
DOKUMENTOV
H I T R A
P O S T R E Ž B A
I Z D A J E
INDUSTRIJSKIH
IN REKLAMNIH
FOTOGRAFIJ
FOTOGRAFIRANJE
BELO IN ČRNO
I N V BARVAH

INDUSTRIJCI!
Dajajte vrednost vašim
proizvodom s fotografiranjem na tistem, ki
vam lahko napravi kliščo v črnom in barvah!

ZA POSVETOVANJA IN PRORAČUN:
TELEFONIRAJTE BREZ OBVEZNOSTI NA

95-873, 90-810

(Nadaljevanje prihodnjic)

V. TRŽAŠKI MEDNARODNI VZORČNI VELESEJEM

JUGOSLAVIJA IN AVSTRIJA
TVORITA OGRODJE VELESEJMU

Od paviljona do paviljona skozi Palačo narodov, razstavo lesa, razstavo kave, razstavo obrtništva, paviljon CRDA itd., do kranjskih klobas, piva UNION in drugih dobro

Prezgodaj je se, da bi lahko dalo dokončno sodobno uspehu tistih neuspehu letosnjega tržaškega velesejma. Vendar lahko že sedaj zapišemo, da je velesejem naredil močan korak naprej na eni strani, po drugi pa ni prinesel večjih razveseljivih novosti. Velesjenski prostor je tako letos mnogo lepši, izginala je stara hiša, ki se je neestetsko zajedala v velesejem in kvarila okolje, paviljoni so dokončno urejeni, vse lepo pobravljani. Skratka velesejem je dobil dostojno zunanjje lice, o katerem so se v preteklih letih čule tako mnoge kritike. Celo razstava obrtnikov je letos izredno okusna in se nagiblje že skoraj bolj k razstavi umetnin, kot obrtniških izdelkov.

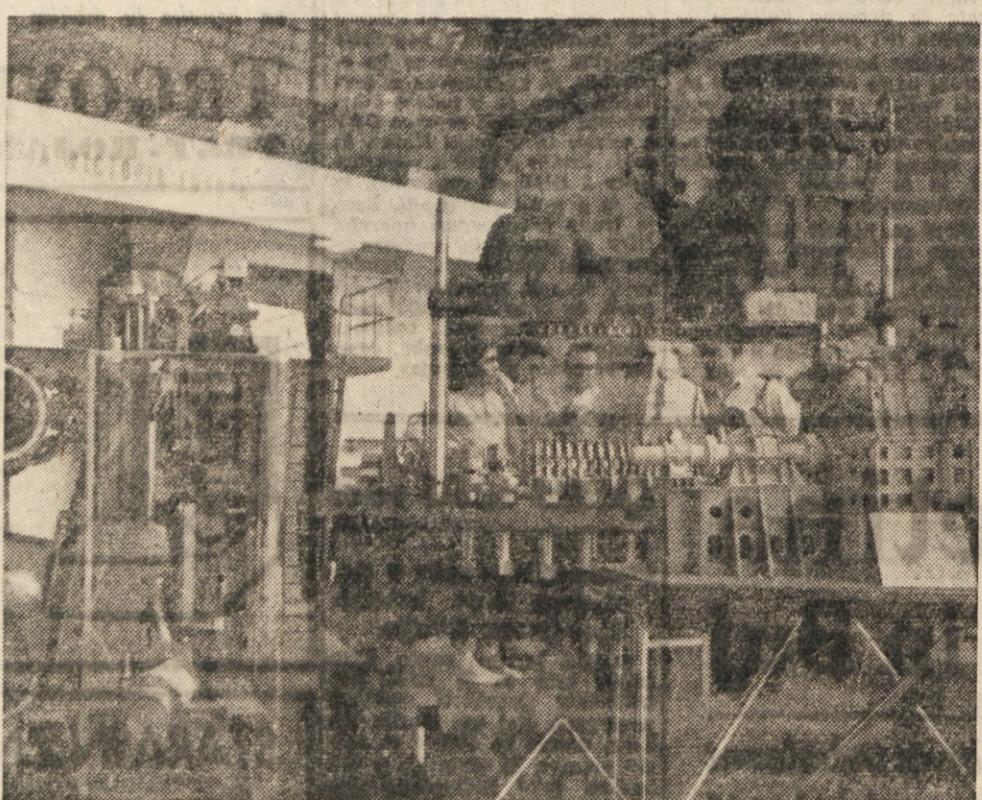
Vendar pa osnovna naloga velesejma, pomoč pri mednarodnih stikih, ni od lani mnogo pridobila. Sevedno sta samo dve kolektivni razstavi res vredni temen, druga mednarodna razstava lesa ni npravila niti koraka naprej, celo poslabšala se je (pa o tem pozneje) in končno edino druga mednarodna razstava kave je zabeležila pomemben uspeh.

Zelo dolg je seznam tujih držav, ki sodelujejo na velesejmu, celih 32 imen je na njem. Vendar je žal večina teh držav zastopanih samo »simboloma« z nekaj izložbami z enim, dvema razstavljavčicama, nekatera pa celo samo z reprezentantom, ki daje pojasnila. To dejstvo je predsednik velesejma že pred otvoritvijo na tiskovni konferenci izrazil, tudi v številkah. Vsega skupaj so namreč kmaj 40 odst. prostora zasedle razne tuje države, medtem ko je ostali prostor zaseden po tržaških in italijanskih družbah.

Pa ne samo številke, že zelo bežen pregled paviljonov, krakat sprechod po velesejškem prostoru potruju te trditve. V »Palači narodov« so v prtiliku stiri kolektivne razstave. Največja je avstrijska, sledi italijanska, najmanjša pa pakistanska in indijska. To so letos edine kolektivne razstave, ker se letos niso prikazali niti Grki niti Madžari, ki so zastopani samo po »nevindnih« predstavnikih.

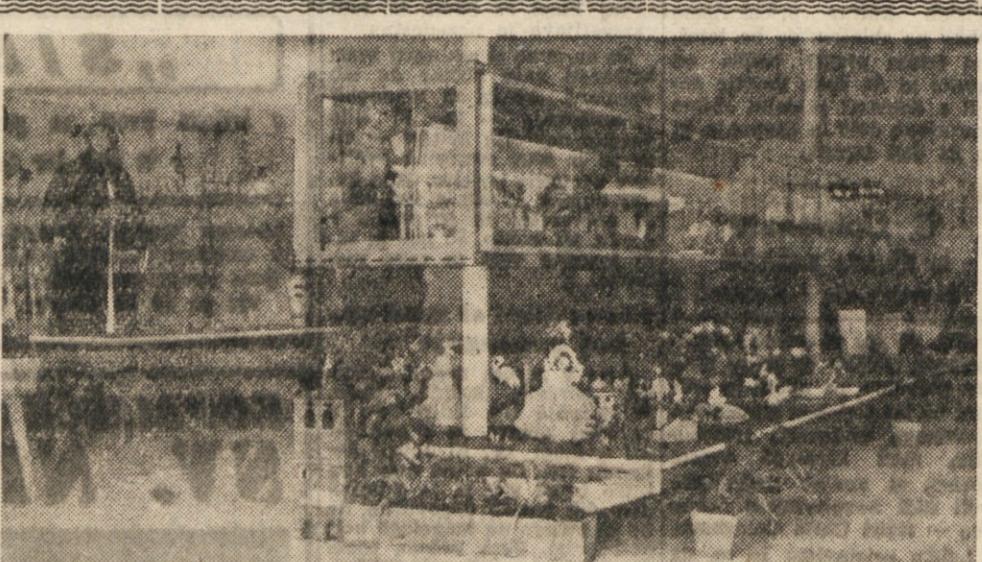
Avstrijska kolektivna razstava v »Palači narodov« je sicer zelo pomponzno, je kar nascena z vsemogocimi modernimi formami, vendar tudi po endosnemu mnenju obiskovalcev, zelo malo okusna. K temu je morda pripomogel avstrijski način urejanja velesejških razstav. Avstriji imajo namreč stalno spremenljivano skupino, ki že leta urejajo vse avstrijske paviljone po številnih velesejim. To je sicer tehnično naravnost odlično (tudi v Trstu so Avstriji letos končali svoj paviljon prvi dan pred otvoritvijo), vendar postajajo počasi obilke.

V PAVILJONU C. R. D. A.

Pogled na del paviljona CRDA, kjer razstavlja: tržaška Tovarna strojev, ladjedelnici Sv. Marka in Sv. Roka, poleg teh pa še delavnica mostov in dvigal in ladjedelnica iz Tržiča. Na sliki vidimo model turbine z reduktorjem za pogonski aparat nove velike petroleske ladje.

RAZSTAVA OBRTNIŠTVA

Pretekla leta je razstava obrtnikov kvarila izgled tržaškega velesejma in dajala vtič »Ponterossu«. Letos je po zalogi Združenja tržaških obrtnikov tudi ta razstava izredno lepo urejena in spadajo številni razstavljeni izdelki skoraj v umetniške galerije.

Katere uporabljajo ti razstavljavci stereotipne, drezonoviti sveži arhitektonski ideji in zato pogosto tudi brez okusa.

Kljub temu, da je avstrijski paviljon slabši kot lani, pa vendar daje dovolj popolno sliko blaga, katerega bi hoteja izvajati Avstrije v Trstu. V paviljonu vidimo tako raznolikosti okrasne predmete od masnih plastičnih do zapestnic iz ponarejenega zlata, obširni prikaz nošljepih turističnih ročk Avstrije, pa tu-

di mnogo resnejše izdelke avstrijske precne mehanike in optike. Mnogo zanimanja je vzbudil med občinstvom premikajoč se model moderne in stariškega načina zračenja let.

Jugoslavenska kolektivna razstava je letos sicer prav tako velika kot janska, vendar mnogo bolje urejena. To je v večini meri zaslužno arh. Simčiča in članov zvezne trgovske zbornice Toneta Poljanarja in Bačiča Mlora, ki so se letos izredno potrudili. Sposobno mnenje vseh obiskovalcev je letos endnušno, da so Jugoslani vnovič mogočno prekosili vse konkurenco. Ti splošni pogoji so dali velesejmu svoj pečat.

tudi razstavljeni blago. Letos sodelujejo na tržaških velesejmi 34 razstavljavčice industrijskih ali izvoznih podjetij, ki so se udeležila velesejem z dobrim upanjem na trgovski uspeh. To letos toliko bolj, ker so zadnje dni pred otvoritvijo velesejma končno le ugodili jugoslovanskim zahtevam (po velikih mukah in pod ostrimi grožnjami) in so uredili vpraskanje jugoslovanskega uvoznega kliringa.

Ko pridevemo v jugoslovenski paviljoni opazene na levi prehrambene izdelke: vin, likeri, klobase, prekajeno meso, konzerve, med itd. To so tipični in zelo cenjeni proizvodi, ki pa žale z težavo prodajajo v Trstu, ker zavirajo nakup visoke uvozne carine in še v vecji meri mali uvozni kontingenti. Tudi folklorno blago, katerega lahko občudujemo na levi pri vhodu in tudib v prodajnem paviljonu stisnjene na neprimeren prostor pod stropnico v drugo nadstropje palače narodov, vzbuja zasluženo zanimanje in bi lahko bilo stalen predmet trgovine.

Tržaške trgovce pa zanimali zlasti predmeti iz usnja, surovo usnje samo, ki upravljeno slopi po odlični kvaliteti in zato tudi cene zelo povoljne. Obiskovalci, pa se ježe, da teh stvari, zlasti ročnih torbov, aktrov, končkov, denarnic itd. ne morejo tudi kupiti na drobno. Pri tem pa seveda ne vedo, da se suže tudi takra prodaja izključno okoli carinskih in drugih birokratskih zaprek.

Kemični proizvodi, kateri lahko gledamo v izložbah ob zidanem steni, steklo, kristal, umetni in naravni kamen, izdelki Litostroja, izdelki električne industrije zaokrožujejo jugoslovenski paviljon.

S tem pa je tudi končan pregled mednarodnih uradnih kolektivnih razstav na letosnjem tržaškem velesejmu. Ce odštejemo Indijo in Pakistan, ki sta na letosnjem velesejmu prvič bolj slučajno nam ostancata samo Avstrija in Jugoslavija, kot dva glavna stebra na katerih počita celotna svetova velesejma. Avstrijski in zlasti se jugoslovenska občinstva je zelo obširna vendar predstavlja bolj nekončno obliko in opomin kot realni prikaz vseh možnosti, katere Trst nudi. Občinstva di namreč moralno biti mnogo obsežnejši, na njih bi lahko videli številne proizvode. Tega letos kot tudi vsa pretekla leta nismo dosegli iz znanih zverkov, ki duže vse tržaško gospodarstvo. Prikličenje Trsta na Italijo, gospodarski sporazumi po katerih je Trst vključen v italijanski carinski sistem onemogoča večji razvoj avstrijskega in jugoslovenskega izvoza v cono »A« STO.

Ti splošni pogoji so dali velesejmu svoj pečat.

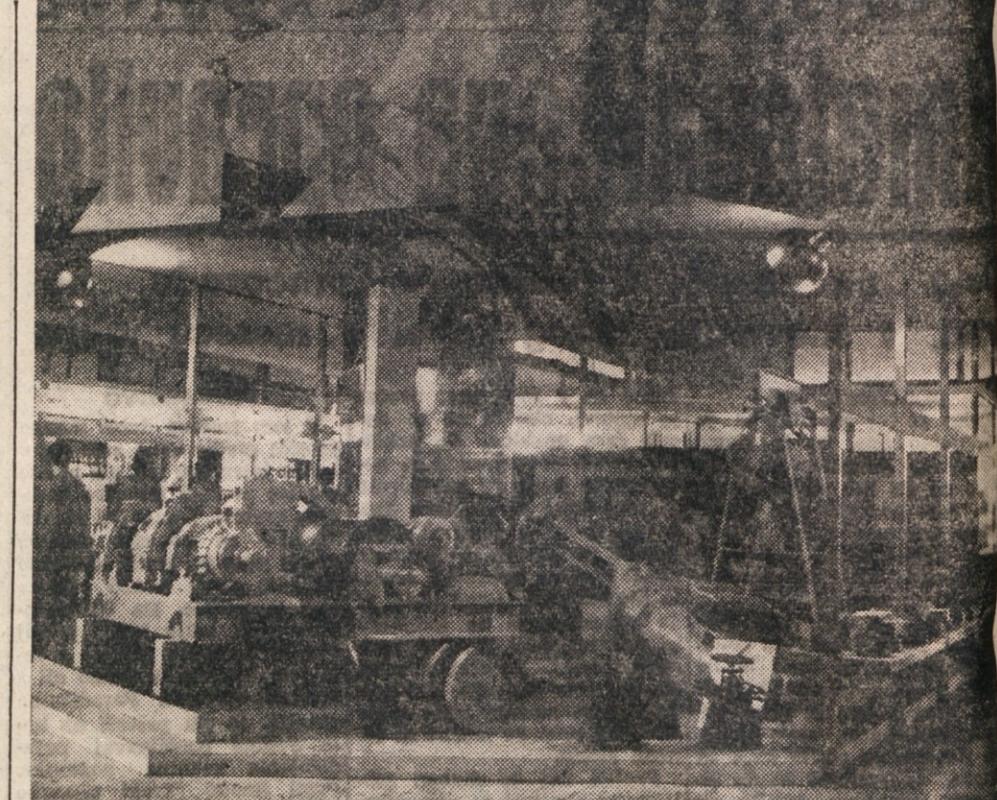
Tu je vzrok, da so udeležene s kolektivnimi razstavami samo štiri države in se k njim velikim naprom v daleč manjši meri kot bi lahko bile; tu je tudi vzrok, da so ostala predstavninstva na velesejmu le bolj simbolična.

Ce gremo po velesejmu naprej po drugih paviljoni, pa so drugi ugodivi razstavni izdelki le potrebe. V prvem nadstropju Palače narodov je druga mednarodna razstava kave. Ta razstava je sicer dobro uspela in je upravi velesejma res uspelo zainteresati številne ameriške in ariške proizvajalce kave vendar je trgovski rezultat tega podvigova te šibek. Trst je izgubil med obema svetovnima vojnoma svojo ogromno dobitčanosno trgovino s kavo iz rok in sedaj le z velikimi težavami prodira na tem področju trgovine.

Druga mednarodna razstava lesa pa je letos zelo slabovo uspela. Ce ne bi bilo na tej jugoslovenskega paviljona, bi morali napisati, da je propad. Edino Jugoslani so namreč razstavili res številne vrste lesa, katere lahko občudujemo obiskovalce zelo iznajdljivo izložene že pri vhodu, načrtljene lesne izdelke do dog, parketov, pa do pokrivstva in celuloze. Avstrijski paviljon je mnogo skromnejši in tudi na neprimeren prostor tak, da je vselej nekako skrit. Poleg Avstrije in Jugoslovana pa razstavlja se raznega tržaška podjetja po hištvu, ki je sicer zelo lepo vendar malo pripomore k namenu »druge mednarodne razstave lesa«. Bolezen te razstane, kot vsega velesejma, skratka ni v tej ali oni organizacijski napaki (uprava se je zelo potrudila) temveč je treba iskati verroke zanje v splošnih težavah tržaškega gospodarstva.

Ostali paviljoni velesejma so obiskovalce sicer zanimali, vendar niso mnogo nad običajnimi izložbami po mestu. Tržaški velesejem ima pač edini smisel obstoja kot pomoč tranzitu Čistemu in trgovskemu in nima nikakih pogojev za razvoj kot razstava potrošnikov dobrin. Tako vidimo v paviljonu »A« (pri vhodu desno) vsemogoče pralne stroje, ledeneice najrazličnejših znakov, sesalce prahu za najrazličnejšo uporabo vključno dezinfekcijo oblike in zdravljenja zobobola, pisalne stroje itd. Sosednji paviljon pa je deloma zaseden po sličnem blagu, redina pa po izdelkih težke industrije.

Ce se ustavimo še za nekaj minut v prtiliku paviljona, kjer razstavljajo številne stroje in Turki svoj bombaž in pokukanje v klet paviljona »A«, kjer lahko vidimo kako stari avtomobile in nekaj več motorjev in končno ce ne posabimo obiskati lep paviljon CRDA smo s tem pregled velesejma končali.

Pogled na jugoslovansko kolektivno razstavo v »Palači narodov«. Na sliki vidimo razstavljene proizvode težke industrije, rezultat naporov nove tovarne »Ljotroš« iz Ljubljane. Ob strani velik vodni zasun (v bistvu vodovodna pipa) je premer 70 centimetrov. V ozadju deli žerjavov, na lev pa maček z nosilnostjo 10 ton.

POSNETKI

IZ

„PALAČE

NARODOV“

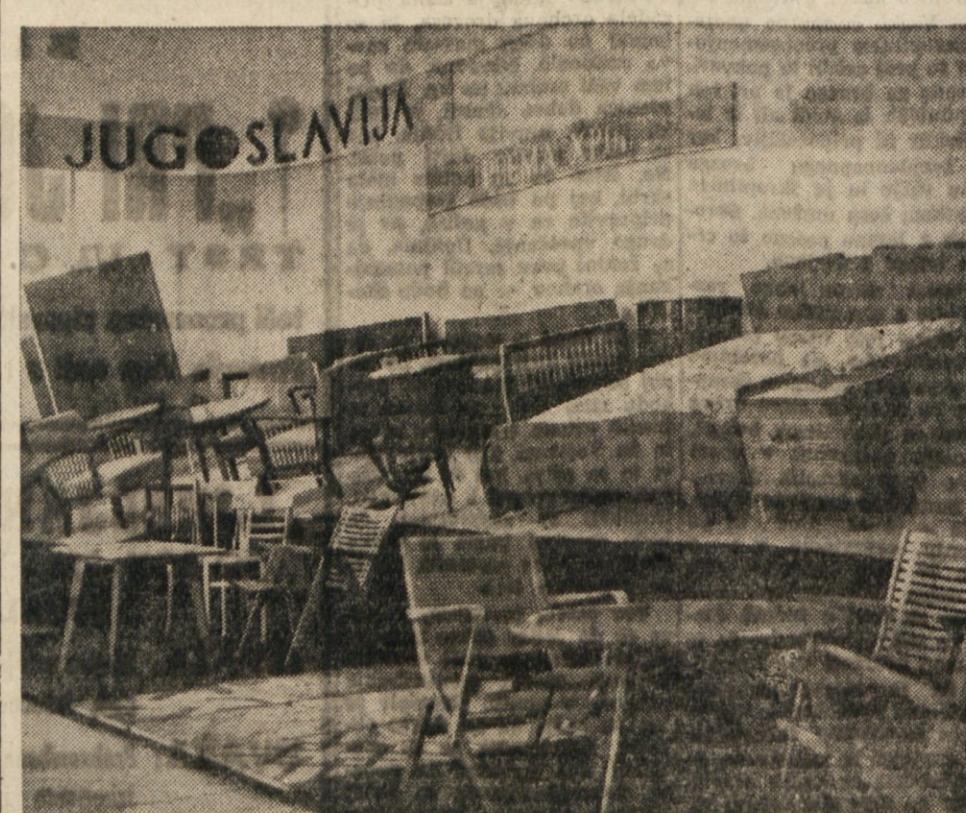
Indija sodeluje letos prvič s kolektivno uradno razstavo. Njen paviljon je izredno okusna in vzbuja mnogo zanimanja. Zlasti ženski svet se navdušuje nad prekrasnimi na roko tkanimi blagom, pretkanimi z zlatom in srebrom. Poslovni krogri pa se zanimalo za indijski les, volno, bombaž, kože, čaj, rude in druge dragocene surovine.

RAZSTAVA KAVE

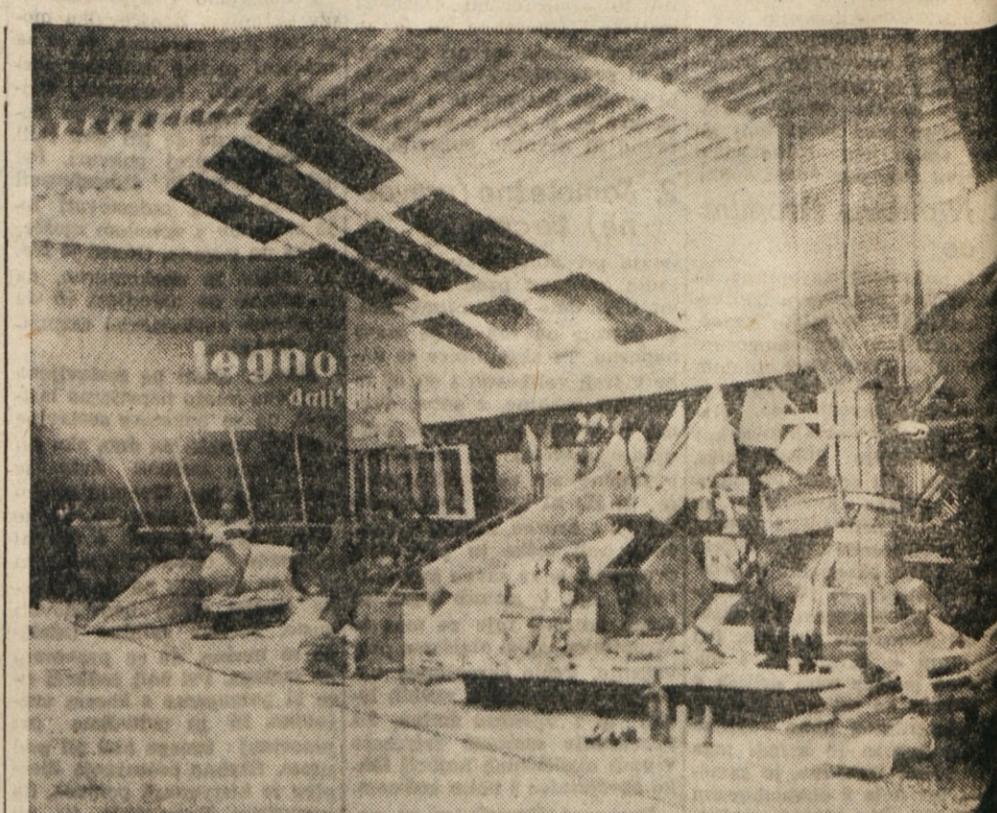

Pogled na del druge mednarodne razstave kave, katere so udeležili vsi največji svetovni proizvajalci iz Severne, Srednje in Južne Amerike in iz Afrike.

II. MEDNARODNA RAZSTAVA LESA

Del jugoslovanske razstave lesa. Na sliki vidimo odlično pohištvo podjetja »Oprema eksporta« iz Ljubljane. Pred nekaj leti je slovensko pohištvo še zaostajalo za tujo konkurenco. Sedaj pa se že krepko uveljavlja povsod po svetu.

Avstriji so se tudi letos udeležili mednarodne razstave lesa. Vendar je letosnjega avstrijske razstave nekoliko šibkejša kot lanska. Na sliki vidimo najrazličnejše izdelke iz lesa in ospredu model zelo originalno zgrajene gorske koče.

EXPORT-DRVO ZAGREBIZVAŽA LES IN LESNE PROIZVODE
IZZNANEGA SLAVONSKEGA LESA

REZAN TRD LES
REZAN MEHAK LES
HRASTOVE DOGE
CELULOZNI LES
DRVA
OGLJE
FURNIRJE IZ HRASTA IN
BUKVE, VEZANE IN PANEL
PLOSCHE

PARKETE IZ HRASTA IN
BUKVE
ZABOJE
SODARŠKE PROIZVODE
POHISTVO IZ UPOGNJENE-
GA LESA
RAZNO HISNO OPREMO
SUHO ROBO
MIZARSKO ORODJE IN DRU-
GE LESNE IZDELKE

"SLOVENIJALES"PODGETJE ZA IZVOZ LESA IN LESNIH IZDELKOV
LJUBLJANA (Jugoslavija), Titova 1a/II., poštni predel 74

IZVAŽAMO:

Mehak žagan les
trd žagan les

zaboje

celulozni les
jamski les
tesan les
železniške prage
drva za kurjavo
ogljefurnir
vezane plošče
panel plošče
lesovinske plošče (lesonit)
parketelesene hiše
pisarniško in stano-
vanjsko pohištvo
stole iz upognjenega
lesa in
leseno galeranijoTelegram:
SLOVENIJALES-LJUBLJANA
Telefon 20-563**KOROŠKI
VELESEJEM
V CELOVCU**

od 6. do 16. avgusta 1953.

Vstopnice na velesejem
in informacije dobite pri
«ADRIA - EXPRESS» UL.
F. Severo 5-b, tel. 29-243.Izlet na Koroški velesejem
med od 8. do 12. avgusta
1953. Vpisovanje do 25.
julija 1953.

Dr. N. GIGLIA

ZDRAVNIK KIRURG
ZOBOZDRAVNIK
Izdaje proteze v jeklu, zlatu,
kavčku in plastiki. — Zdravji
z najmodernejsimi sistemmi.Sprejema od 9. do 13. ure in
od 15. do 20. ure.TRST - UL. Torrebianca št. 43
(vloga UL. Carducci) - Tel. 71-18

Dr. R. HLAVATY

ZOBOZDRAVNIK

NA OPCINAH
Narodna ulica 124ordinira vsak dan (razen
torka) dopoldne in po-
poldneMizarji
podjetniki
kmetovalci!
Deske smre-
kove, mace-
mnove in trdn-
lesov in tra-
me nudi najugodnejšeGALEA IRST
viale Sommo 24
tel. 90441ELEKTRO-INSTALACIJSKO
PODGETJE
MILAN AMBROŽIČTRST
Ulica Bočaccio št. 10,
sprejema vsa popravila
in narocila za nove in-
stalacije vseh vrst elekt-
ričnih napeljav.Poklicite naso telefonsko
št. 29-322AVTOGARAŽA Z
MEHANIČNO DELAVNICO
TRST - Ulica Moreri 7 - ROJANTovorni prevozi
Tel. št. 5608 Osbeni avtobusni prevozi

STAR

Poklicite naso telefonsko
št. 29-322

ZOBOZDRAVNIK

Dr. DANILO BREZIGAR

od 18. do 20.30 ure
v NABREŽINI št. 130-1
v hiši g. TancetaZASTOPNIK IN GLAVNA ZALOGA:
ZADR. KONZORCU TRGOVCEV Z JESTVINAMI
TRST - UL. Valdirivo 3, tel. 50-34HLADILNIKI NA ELEKTRIKO IN LEDENICE
ŠTEDILNIKI
KUHALNIKI NA PLIN, ELEKTRIKO in BUTANGAS
DVOJNI ŠTEDILNIKI NA LES IN PLIN, NA PLIN IN ELEKTRIKO
SAMO IZDELKI DOBROZNANIH TOVARN
TRIPLEX - ZOPPAS-FARGAS itd.Najlepša in najkoristnejša darila
Servisi iz porcelana in umetnostne keramike
Svila za sita in mline. - Krogle za igro
Velika izbira pribora za bare, menze, kuhinje in dom**KERŽE**

TRG S. GIOVANNI ŠT. 1 - TELEF. 50-19

PLAČILNE OLAJŠAVE

Za pošiljanje darilnih paketov
obračojte se na staro in zanesljivo
slovensko tvrdko:**JAKOB VATOVEC NASL.**TRST - Via Torrebianca št. 19
Telefon: 23587ki Vam bo postregla hitro
s prvorstnim blagomPrvovrstne likerje, žganje
in sirupe dobite pri stari TVRDKIPosebnost:
krema marsala,
slivovka, tropino-
vec, jojčni brandy**MOTOM 48 CCM**Cudoviti motorček, ki vas
pelje povsod. Prodaja na ob-
roke do 18 mesecov. Prilikne
v nadomestni deli za vse
motorje, hitra popravila
Zastopstvo „Glera“
MOSCHION & FRISORI
TRST, UL. Valdirivo 36
tel. 23-475

Dr. DANILO BREZIGAR

Sprejema
od 18. do 20.30 ure
v NABREŽINI št. 130-1
v hiši g. TancetaKUPUJTE PREDUSEM pri TRGOUCIH, ki oglašajo
v našem listu!**PREPROGE**in druge predmete jugoslovan-
ske domače in umetne obrti dobi-
te po ugodnih cenah naprodaj vJUGOSLOVANSKEM PAVILJONU
na TRŽAŠKEM VELESEJMU**Batič Franc**TRST
UL. F. Crispi 15
Telefon 95214IVAN RIBARIČ
ZALOGA TRDEGA LESA IN GORIVA
URADI: UL. CRISPI TEL. 93-502
Skladišče: UL. delle Milizie št. 17-18 - Tel. 96-510**SLOVENIJA VINO - LJUBLJANA,**izvoznik originalnih stekleničnih in odprtih vin
IZ PRIMORSKE terana, malvozije, rebule, refoška, caberneta;
IZ ŠTAJERSKE rizlinga, traminca, šipona, muškatnega
silvanca in belega pinota, odlične slivovke in special-
nega vermoutha «Extra Bacchus»vas vabi na poskušnjo v posebni prodajni paviljon na tržaškem
velesejmu, da se sami prepričate o njih izredni kvalitetiSLOVENIJA VINO - LJUBLJANA
FRANKOPANSKA 11**POZOR!****POZOR!**Obiščite nas na Tržaškem velesejmu v jugoslovenskem baru, kjer
lahko dobite pristne kranjske klobase in druge dobre. Izvažamo vse
poljedelske pridelek: živo, klano in zaklano živilo vseh vrst, prede-
lane, konzervirane in prekajene mesnine. Plemenske divje zajce itd.

UVAŽAMO STROJE IN VSE POTREBŠCINE ZA POLJEDELSTVO

"AGROTEHNIKA"
EXPORT-IMPORT

LJUBLJANA - Miklošičeva 6

Ravnateljstvo trgovine obutve Bata

Trg Borsa št. 1

obvešča, da se je zaradi obnovitve lokalov začela prodaja v
začasnem sedežu v UL. del Teatro št. 3 b (za Kawano Specchi)

Pred preselitvijo

POPOLNA RAZPRODAJA POLETNEGA BLAGA

po zelo znižanih cenah

Likvidacija se nadaljuje**IZRABITE PRVI TO PRILIKO...**

CENE NEVERJETNO NIZKE..

Obutev Bata trg Borsa št. 1

